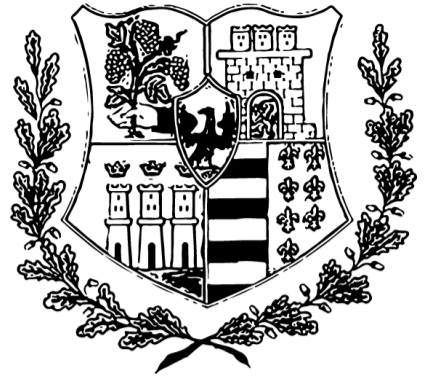

XIV. ÉVFOLYAM
03. SZÁM
2020. MÁRCIUS
MEGJELENIK
HAVONTA

Nagy-Küküllő

„Nyelvében él a nemzet.” - Gróf Széchenyi István

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS HAVILAP – INGYENES, MERT MEGFIZETHETETLEN

Levél a gyerekekhez

Kedves iskolások!

Tudjuk, hogy ez a semmiből jött szünet nektek sem lehet teljesen önfeledt és, hogy sokan aggódtok, illetve zavarodottak vagytok a jelenlegi helyzet miatt. Higgyétek el, nem vagytok ezzel egyedül, mindannyiunk számára nehéz és szokatlan időszak a mostani.

Nagyon sajnáljuk, hogy szünetel a tanítás és nem játszhattok együtt barátaitokkal, iskolatársaitokkal. Tudnotok kell, hogy ez egy átmeneti állapot és elsősorban megelőzésre szolgál. Azért van rá szükség, hogy megvédjük nagyszüleinket és az idősebbeket.

Rátok és szüleitekre nézve a betegség nem súlyos, azonban mindegyikünk felelőssége, hogy ne csak magunkra gondoljunk.

Nekünk, a Medgyesi MADISZ csapatának és a délutáni programban veletek levőknek is sok minden megváltozott. Hiányzik a folyamatos nyüzsgés, szeretet és élet, mellyel megtöltöttétek hétköznapijainkat. Bízunk benne, hogy minél előbb visszatérhet minden a régi kerékvágásba és újra találkozhatunk veletek az iskolánkban.

Ezekben a hetekben, hogy minél gyorsabban túl legyünk a szüneten, rátok is nagy és fontos szerep hárul. Felelősek vagytok a saját és a családok egészségéért egyaránt. Vigyázzatok hát magatokra és a körülöttetek lévőkre. Kérünk titeket, hogy minden eddiginél jobban hallgassatok szüleitekre és legyetek nagyon türelmesek a kialakult helyzetet illetően. Tegyetek meg mindent azért, hogy újra együtt tanulhassunk és játszassunk.

Sok-sok szeretettel,

Erika néni, Kinga, Zsuzsa és a Noémik

Veszélyben ideai rendezvényeink

A rendkívüli egészségügyi helyzet és a járványidőszak előre megjósolhatatlan hossza miatt veszélybe került több, a közeljövőbe tervezett rendezvényünk. A Medgyesi MADISZ március 28-i születésnapjához már kénytelenek voltunk határozatlan időre elhalasztani és a koronavírus miatti korlátozó rendelkezések könnyen más terveinket is befolyásolhatják. Az idén június 6-án tartandó XVIII. Vándorcizma Néptáncfesztiválunk szervezési munkálatait a bizonytalanság miatt leállítottuk és amennyiben nem várt módon elhúzódnak a rendezvényekkel és gyülekezésekkel kapcsolatos korlátozások, a július 26. -

augusztus 1. között tervezett jubileumi X. Úszótábor megtartása is kérdéses lehet.

Sajnálatos módon egyelőre a kiszámíthatatlanság miatt nem megjósolható évenkénti eseményeink sorsa. Amennyiben azonban lehetőségünk adódik megtartásukra, mindenképpen ezúttal is élni fogunk vele. Amint végleg tisztázódott ezek sorsa, havilapunkban, illetve az online felületeinken (Facebook oldal, medgyes.ro hírportál), azonnal beszámolunk róla. Megértésüket előre is köszönjük!

Medgyesi MADISZ

2. oldal	RMDSZ Álláspont és javaslatok
3. oldal	Rajtunk múlik, hogy vagyunk
4. oldal	Levél a holnapból
5. oldal	Magyarország királyai: Károly Róbert
6. oldal	10 tipp diákoknak
7. oldal	Hirdetések
8. oldal	12 pont a Covid-19 ellen

A lap megjelenését
támogatja:

CONSILIUL JUDEȚEAN

SIBIU

C.I.Brătianu út 32 szám

Millennium-Ház

551003 Medgyes

Szeben megye

Tel/fax: 0269 832 657

www.medgyes.ro

RMDSZ

Álláspont és javaslatok a koronavírus gazdasági következményeinek kezelésére

A koronavírus-világjárvány közegészségügyi válságot okozott, ennek következményei a rendkívül gyorsan kibontakozó gazdasági és a társadalmi válság. A járvány terjedése és ezzel együtt a gazdaság helyzete óránként, naponként változik. Jelenleg korlátozott mennyiségű statisztikai adat áll rendelkezésre, az viszont a technikai meghatározást megelőzve is megállapítható, hogy az Európai Unió és Románia gazdasága válságban van és recesszió előtt áll. 2020 második évharmadában a legkedvezőbb forgatókönyv szerint is a GDP másfél százalékkal zsugorodik országunk gazdasága.

Nagy valószínűséggel sokkal komolyabb hatásokra kell felkészülni, a kétszámjegyű gazdasági visszaesést sem lehet teljesítéssel kizárni. Amennyiben a Covid-19 járvány kezelése sikeres, a harmadik évharmadban a stabilizáció, a negyedikben pedig a növekedés újraindítása a célkitűzés. **Az RMDSZ prioritása az emberek és családok támogatása, valamint a munkahelyek megvédése**, a gazdasági válságkezelés minden eszközének bevetése a negatív társadalmi hatások minimalizálása végett.

A **monetáris politika** legfontosabb célkitűzései a következő időszakban a likviditás biztosítása, valamint az árfolyam stabilitása. A készpénzellátás maradéktalan biztosítása a magánszemélyek és a gazdaság, a szükséges likviditás a reálgazdaság és a bankrendszer számára létkérdés.

Az RMDSZ szorgalmazza az Európai Unió válságkezelési intézkedéseinek maradéktalan kihasználását. Az EU 2014-2020 költségvetési keretéből finanszírozott Kohéziós Alap belső átcsoportosítása által Románia számára 491 millió euró azonnal rendelkezésre áll, tehát már a következő hetekben átcsoportosítható a válságkezelésben fontos projektekre. Ugyanakkor Románia számára az elkövetkezőkben további 2,588 milliárd euró lesz elérhető. Szorgalmazzuk, hogy a kormány az önkormányzatokkal és a fejlesztési ügynökségekkel való konzultáció alapján válassza ki az EU alapokból finanszírozott projekteket.

Az RMDSZ szorgalmazza, hogy az Európai Alapok Minisztériuma és a kormány illetékes képviselői azonnal kapcsolódjanak be az EB által kezdeményezett intézményes párbeszédbe, ugyanakkor itthon kezdjék meg az egyeztetéseket a gazdasági élet szereplőivel, hogy minél gyorsabban és hatékonyabban ki tudják használni az új lehetőségeket. A romániai sürgősségi állapot parlamenti jóváhagyását követően, az RMDSZ indokoltan tartja, hogy a kormány hajtson végre egy sürgősségi költségvetési kiegészítést. Javasoljuk egy rendkívüli Intervenciós Alap létrehozását, melynek induló értéke 10 milliárd lej. Az életbe léptetett gazdaságélénkítő intézkedések, valamint a válság alakulásának függvényében az Intervenciós Alapot tovább kell növelni.

Az RMDSZ szorgalmazza a válság által érintett **kis- és közepes vállalkozások** kiemelt támogatását a munkahelyek megőrzése végett. A működési tőke és forgótőke biztosítása létkérdés a KKV-k számára. Forgóeszköz finanszírozásra könnyített rendszerben olcsó hitelekkel kell a vállalkozások rendelkezésére bocsátani. A válság miatt elbocsátott alkalmazottakat

egyszeri, vissza nem térítendő egyéni támogatással, illetve munkaerőpiaci intézkedésekkel kell támogatni.

Turizmus, éttermi és szállodai szolgáltatások. Az utazási tilalom világszerte a turizmus visszaszorulását eredményezte, emiatt ebben az ágazatban jelentős bevételkiesések lesznek. Tekintettel arra, hogy a turizmus köré szövődő szolgáltatások sokfélék, nem lehet egységes megoldást találni, de mindenképpen ösztönözni kell a járvány idejére a munkavállalók minél nagyobb részének megtartását, az éttermek és szállodák kieső bevételeinek pótlását. Javasoljuk a vakációs utalványok összegének megduplázását a 2020-ban és 2021-ben a belföldi turizmus fellendítése érdekében.

Szállítmányozás. A romániai szállítmányozó cégek az egyik legnagyobb vesztesei a kialakuló válságnak. Számukra olyan intézkedéseket kell hozni, amelyekkel a következő időszakban kieső bevételeiket ellensúlyozni tudják, valamint az alkalmazottak kényszerszabadságának költségeit pótolni tudják. Ilyen lehet az állami segély, amelyből az alkalmazottak bérét fedezni tudják a válság néhány hónapjában, vagy akár a szigorított körülmények között, de engedélyezett nemzetközi áruforgalom a bevételkiesés csökkentésének céljából.

Exportáló cégek, autóipar, globális ellátási láncok. Globális gazdaságban élünk és dolgozunk, a világjárvány által okozott gazdasági visszaesés előbb vagy

utóbb minden vállalkozást hátrányosan érint. Az exportáló cégek támogatása kulcsfontosságú, az intézkedéseket az állami Intervenciós Alapból lehet finanszírozni.

A **mezőgazdaságban** a termelési oldalon a járvány miatt közvetlenül nem keletkezik kiesés, hiszen ez éppen az a tevékenység, amelyet nem akadályoz az utazási- vagy a gyülekezési korlátozás. Viszont hiába maradnak meg a termelési mennyiségek, ha azok piaca beszűkül vagy teljesen megszűnik, különösen, ha egyes termékek exportfüggőségére gondolunk. Ezért a mezőgazdaságban elsődlegesen az élelmiszergyártás zavartalanságára kell fókuszálni, hiszen erre lesz a legnagyobb kereslet is globálisan. Amihez viszont szükségesek az alapanyagok, és ahhoz pedig elengedhetetlen a rendelkezésre álló munkaerő, a zavartalan szállítás, a támogatások határidőre való kifizetése.

Az állandó és részletes tájékoztatás, a hiteles közmédia és a pontos kormányzati kommunikáció nagyon fontos a **bizalom helyreállításának** érdekében. A jó kormányzás, átlátható döntéshozatal és állandó társadalmi párbeszéd a kormány mindenkori kötelessége, a sürgősségi állapot csak fokozza ezek jelentőségét. A fake news elleni fellépés fontos, az emberek pontos tájékoztatása a válság elleni fellépést erősíti.

Az RMDSZ felelősséggel kezeli a közösséggel szembeni kötelezettségeit, a közképviselő és a politikai képviselő feladatait. Szerepet vállalunk közösségünk teljes intézményrendszerével való párbeszédben, a válságkezelés eszközeinek megalkotásában, az intézkedések kivitelezésében és a pontos és naprakész tájékoztatásban.

Rajtunk múlik, hogy vagyunk

A járvány okozta krízishelyzet mindannyiunkat megviseli. A március közepén bevezetett óvintézkedések, így a szabad mozgásban való jog ideiglenes korlátozása, valamint a már most is érződő és nap, mint nap előkerülő globális gazdasági válság sem javít éppen az általános hangulatunkon. Mégis, talán a legrosszabb nem is maga a járvány, vagy az aktuális kényszerű bezárkózás, hanem a kiszámíthatatlanság. Nem tudhatjuk meddig tart a jelenlegi állapot és mik lesznek mind a rövid-, mind a hosszútávú következményei.

A sokak számára hirtelen jött szabadidő és a modern technika segítségével elérhető folyamatos hírözön akaratlanul is egész nap cikkek olvasására sarkall minket, a média pedig mindent megtesz azért, hogy minél komolyabban vegyük a jelenlegi helyzetet. Ez azonban gyakran a visszajára is fordulhat és könnyen táptalaja lehet szorongásunknak.

Az erre a feszültségre adott válaszokat a tudomány két csoportba sorolja; az értelem- és az érzelempontú megközelítés alapján. Az értelempontú megközelítés azt hivatott erősíteni bennünk, hogy képesek vagyunk irányítani a kialakult helyzetet. Ez persze jelen pillanatban talán szürreálisnak tűnhet, de a nem megbízható hírforrások, az információhajtásban tartott tudatos pihenők, vagy éppen a meghozott intézkedések szigorú betartása mind abban erősíti meg a tudatunkat, hogy bizony, rajtunk (is) múlik meddig húzódik el az aktuális válság és miként mászunk ki belőle. Az érzelempontú reakció ezzel szemben azt erősíti meg bennünk, hogy képtelenek vagyunk befolyásolni mindazt, ami velünk történik. Ez könnyen túlzott és szélsőséges, a valóságtól elrugaszkodott helyzetértékelést eredményezhet, mellyel tovább erősödik szorongásérzetünk.

A „jobbik” út tehát nem is lehet kérdéses, hogy elsősorban az értelmünkkel való megközelítse ennek a krízisnek, a kérdés csak az, a gyakorlatban ez mit is jelent? Az amerikai közegészségügyi hivatal négy pontba sorolta a járvánnyal kapcsolatos, racionalitásunkat erősítő tevékenységeket.

- Szünetek tartása a folyamatos hírfogyasztásban
- Testünkre való fokozott odafigyelés (helyes étkezéssel és mozgással)
- Igyekezzünk elfoglalni magunkat olyasmivel, amit máskor szívesen tennénk egy ilyen hirtelenjött „szabadság” esetén
- Beszéljünk másokkal és ne tartsuk magunkban féltelmeinket és gondolatainkat a kialakult helyzettel kapcsolatosan

Ezek közül talán a legelső pont az, amely a legnagyobb változást képes előidézni közérzetünkben. A mai világban nem éppen egy könnyű lépés, főképp, hogy a közösségi

oldalak által mára egy platformot foglal el az utolsó pontban hangsúlyozott másokkal való beszélgetéssel. Nem mellesleg a Facebookon mások által megosztott hírek igen nagy százalékban nélkülözik az objektivitást, a realitást és pusztán hangulatkeltő álhíreként szolgálnak.

Máshonnan megközelítve, érdemes lehet egy pillanatra végiggondolni a cikkek egymásutáni olvasása közben, hogy ezeknek vajon hány százaléka lehet számunkra releváns, fontos. Azon túl, hogy a helyzetet nem eléggé komolyan vevőket próbálják „megfélemlíteni” számadatok közlésével, és azzal, hogy mely más országokban éppen milyen állapotok uralkodnak, nekünk, személy szerint hordoznak-e hasznos információt magukban? A válasz az esetek túlnyomó többségében azt gondolom, hogy nem.

Persze én magam is álszent vagyok, mert bármikor képes vagyok közölni Spanyolország és Olaszország járvánnyal kapcsolatos napi adatait, ez azonban nem változtat a tényen, hogy az ilyen tudás az egyénnek

nem csak haszontalan, de kimondottan káros is lehet. Mindemellett fontos, hogy tisztában legyünk a napi rendeletekkel, amik a mi életünket is befolyásolják és nem is az a javaslatom, hogy vándoroljunk ki az erdőbe és éljünk ott elzárkózva remeteként (főként, hogy a kint tartózkodás épp ellentmond a javallott magatartásnak), azonban leszűkíteni az információgyűjtést egy reggeli és egy esti időpontra rengeteget segíthet a válság kezelésében. Nem mellesleg az így „szerzett” szabadidő felhasználható a másik három pont bármelyikére. Az eddiginél nagyobb figyelmet tudunk fordítani az egészséges táplálkozásra, a rendszeres (otthoni, vagy lakóhelyhez közeli) testmozgásra, a máskor elhanyagolt hobbinkra, és legfőképpen a másokkal való beszélgetésre.

Igaz, hogy nem kizárólag rajtunk múlik a járvány kimenetele és mi csak kis porszemek vagyunk, de az egész emberiség ilyen porszemekből áll és végső soron, rajtunk áll, mekkora teret adunk a vírus terjedésének és a krízis ránk mért hatásainak.

Töttösi Gergő

Levél a Holnapból

- Mama, volt olyan, hogy nagyon féltél?

- Tudod, drága kisunokám, volt idő, amikor már nagyon nyilvánvalóvá vált, hogy az ember elvétette az irányt. Úgy tettünk, mint akik nem akarják észrevenni. A kétezres évek elején indult el a folyamat, amely az elszemélytelenedéshez vezetett, kiemelve az egyént abból, ahová a természet láncszerűségével tartozott.

Képesek voltunk úgy ülni egymással szemben az asztalnál, hogy órákon keresztül nem találkozott a tekintetünk, csak a telefonképernyők fénye csillant össze. Elhittük, hogy a felhalmozott tárgyak sokasága pótolhatja az egymásra figyelés melegségét.

Azt hittük, hogy a kényelmünkkel már nem szállhat szembe semmilyen külső erő. Fellengzősen éltük azt a tévhitet, hogy az emberiség már mindenre képes választ, gyorsmegoldást kínálni. Mert egész életünk olyan gyorsan pörgött. Sokszor üresen, de gyorsan.

Aztán a várva-várt év, ez a szépségében is különleges szám új időt hozott. 2020. Megálljt parancsolt. Kijózanított. Elcsendesített. És lelassított. Térdre kényszerítve követelte ki az őszinte válaszokat: mit is él(r)ünk valójában? Rettegés volt a levegőben. Mindenki félt. Nagyon. És hosszasan. Rég nem érezte az Ember, hogy ennyire kontrollvesztett. S hogy mennyire nincsenek válaszai.

Hiszen rég nem voltunk ennyi időt csendben, önmagunkkal. S egymással sem. Hisz rég nem kerestük már a kulcsot a zárhoz, amely a belső szobához vezet. Mit sem tudtunk arról, mit élünk őszintén, mi a valódi bennünk, körülöttünk?

Majd éppen abban az időszakban, amikor mindenki potenciálisan veszélyforrás, távoli és idegen volt, akkor kellett újraépíteni az egymás iránti érzékenység, felelősség és törődés hídját. Újratanulni a közös idő minőségét. Az egymásra figyelés fontosságát. A jóság hatalmát. Az összefogás megtartó hálóját. A tudást, hogy ami egy embert érint, mindenkit érint.

Újratanulni az odasimulást a Természethez.
a Lélekben való összekapcsolódás gyógyírját.
az Ima erejét.

Bodor Lídia Emese
unitárius lelkész

Filmajánló: A tanú (1969)

Ezekben az otthonmaradásra ítélt napokban, mikor unalmunkban már legszívesebben a falat kaparnánk, szeretnék egy igen szórakoztató alternatívával szolgálni minden felnőtt olvasónk számára. A cikk tárgyát képező film teljes egészében bármikor megtekinthető a www.video.hu oldalon a „tanú” címszóra keresve.

A tanú Bacsó Péter mára kultikussá vált filmje. Kétségkívül az egyik, ha nem a legjobb valaha készült magyar film, Kállai Ferencel, Őze Lajossal, valamint hazánk filmtörténelmének talán legjobb rendezőjével, Fábri Zoltánnal a főszerepben.

A mű különlegessége, hogy bár a kommunizmusban forgatták, az 1956 előtti, Rákosi Mátyás nevével fémjelzett - nem túl szívderítő - korszaknak állít nem mindennapi, groteszk emléket. A téma kényes volta miatt a rendszerváltásig bemutatásra sem kerülhetett, azt követően azonban akkora népszerűsége tett szert, mintha csak friss alkotásról lett volna szó.

A történet főszereplője a hithű, bár „ideológiailag nem túl képzett” Pelikán József (Kállai Ferenc) gátőr. Egyik nap egy régi barátja, jelenlegi miniszter látogatja meg. Az örömteli találkozás azonban nem várt fordulattal végződik, főhősünket pedig hol így, hol úgy, magával sodorja a korrupt politikai rendszer.

Bár a leírás komolynak hangozhat és a lefestett évek is fájón hatnak számunkra, egy izig-vérig filmszatíráról beszélünk. A rákosi korszak abszurditása kiváló táptalajt biztosít mindehhez, és amellett, hogy a humor eszközt használja, őszintén és méltón mutat be egy méltatlan évtizedet a magyar történelemből. Kompromisszumok nélkül leplezi le a második világháborút követő kommunista rendszer korrupszágát, kíméletlenségét és nevetségességét.

Ez a mű kiváló lehet arra, hogy kicsit kikapcsolódjunk és átadjuk magunkat a dunai gátőr rendhagyó történetének és a magyar filmipar egyik legszebb gyümölcsének.

Meglehet, hogy kicsit sárga és savanyú, de kétségkívül a miénk.
Töttösi Gergő

Magyarország királyai: Károly Róbert

Első vegyesházi királyunk a nápolyi Anjou-házból származott. Trónigénye azon alapult, hogy leányágon rokonságban állt az Árpád-házzal, V. István dédunokájaként. Már 1300-ban, III. András uralmának meggyengülésekor Dalmáciába ment az egyik bárói csoport hívására.

A király halálhírére Esztergomba sietett, ahol Gergely választott érsek megkoronázta. Ez azonban nem jelentette tényleges trónra lépését, hiszen Vencel személyében erős riválisra talált. A koronát a cseh trónörökös tartotta magánál, így az Anjou-párt megkísérelte azt visszaszerezni és Vencelt kiűzni az országból.

Katonai sikereket nem értek el (1302-ben nem tudták bevenni Budát), de Károly esélyeit növelte VIII. Bonifác pápa támogatása. 1304-ben a pozsonyi gyűlésen hívei elhatározták, hogy hadjárattal ragadják el a csehektől a koronát, erre azonban már nem került sor, mivel Vencel 1305-ben Ottó bajor hercegnek adta át a koronázási ékszereket a trónigénnyel együtt. Károly közben elfoglalta Esztergomot és Budát, hatalmát az ország egyre nagyobb részére terjesztette ki, majd 1307-ben hívei újra királlyá „kiáltották”. Fő támogatója a pápai követ, Gentilis bíboros volt, akinek még Csák Mátét is sikerült rábírnia Károly elfogadására. Ekkor történt meg második megkoronázása. A szentkoronát 1310-ben tették a fejére, ezt tekinthetjük uralkodása tényleges kezdetének.

Károly első feladatának az oligarchikus tartományi hatalmak visszaszorítását tekinti. Az 1310-es években egymást követik hadjáratai a széthúzóerőkellen. 1312-ben a rozgonyi csatában legyőzi a Csák Mátét támogató Aba Amadét, majd úrrá lesz a Kopasz-féle lázadáson, s Erdélyben is rendet teremt. Igazi megnyugvást azonban csak Csák Máté 1321-ben bekövetkezett halála hoz a belharcokban. Utóregzései még 9 év múlva is jelentkeznek: Zách Felicián merénylete, majd a véres megtorlás figyelmeztető jel a király ellen bosszúszomjas uraknak.

Az 1320-as évek második felétől bontakozik ki Károly reformtevékenysége. A IV. Béla uralkodása óta végbement

gazdasági fejlődésre alapozva fokozatosan átszervezi az állam gazdaságpolitikáját, a királyi jövedelmek rendszerét, megreformálja a hadszervezetet, és újításokat vezet be a bíraskodásban. Ezek a lépései azt mutatják: Károly számára a korabeli Nyugat-Európa a minta, az intézkedések néhol túl is lépnek a realizálhatóság határain.

Jövedelempolitikájában a királyi jogon járó regalék (bánya-, pénzverési monopólium, harmincadvám stb.) mellett megjelenik az első állandó adó, a kamara haszna pótlására szolgáló kapuadó. Károly firenzei mintára értékálló aranyforintot veret, ezt ezüst váltópénzek egészítik ki. Új pénzügyi szervezetet teremt, bővíti a jövedelmeket kezelő kamarákat. Pártolja a kereskedelem fejlődését és az urbanizációt. Korszerű hadsereget szervez. A királyi csapatok

a magánföldesúri bandériumokon kívül a várkatonaságból és egyre nagyobb számban zsoldosokból állnak.

A királyi hatalom megerősítését célozza a nagybirtokosi családok kicserélése. Ekkor emelkednek fel a következő évszázadok nevezetes famíliái, s a Garaiak, Lackfiak, Báthoryak egyelőre hűek az uralkodóhoz. Az egységesedő köznemességre és a városi polgárságra is számíthat, ezen a társadalmi bázison alapul nagyvonalú külpolitikája.

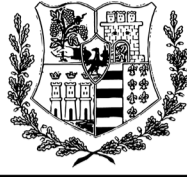
Külkereskedelmi motivációkon kívül családi hatalmának kiterjesztése céljából is közeledik a Cseh Királysághoz és Lengyelországhoz. Az 1335-ös visegrádi királytalálkozó után négy évvel a lengyelek fiát, Lajost elfogadják a lengyel trón örökösének. Másik gyermekének, Andrásnak a nápolyi királyságot szánja. 1333-ban e célból eljegyezteti a nápolyi hercegnővel, Johannával.

Károly korára nem jellemző a katonai expanzió. Egyetlen je lentősebb hadjáratát Havasalföld ellen vezeti, de kudarcot vall.

A reformerkirály magánélete nem szűkölködik a tragédiákban. Két feleségét és több gyermekét temeti el.

A XIV. század első felében kibontakozó városfejlődés, az európai színvonalúvá váló építészet sokat köszönhet Károlynak. Ő helyezi át 1321 után az udvart Visegrádra; palotáját később több királyunk is továbbfejlesztette.

Uralkodása alatt az anarchikus évtizedek után nagy utat tesz meg az ország. A szilárd központi akarat, a gazdaság megszilárdulása és a korafeudális szintet meghaladó fejlődése, a társadalom változásai az Anjou-kort a középkori magyar állam egyik fénykorává teszik.

10 tipp diákoknak

1. Készíts magadnak napitervet!

Ne lustulj el és ne veszteged az idődet. Ehhez fontos egy napi ritmus felállítása. Kelj fel nyolc órakor, reggelizz és tartsd meg a napi rutinjaidat. Legyenek órához kötött programjaid, amiket minden egyes nap elvégzel. Ehhez nem kell más, csak egy papír és egy toll.

2. Folytasd az iskolai tanulmányaidat!

Kövesd a tanáraid és az iskolád utasításait és vegyél részt az online órákon, készítsd el házi feladataidat, beadványaidat.

3. Tanulj egy nyelvet!

Szabadidőd egy teljesen új, vagy egy félig már elsajátított nyelv tanulására is használható. Ehhez segítségére lehetnek olyan mobil alkalmazások, mint például a Duolingo. Nézz filmeket, olvass könyveket idegen nyelven, vagy akár külföldi barátokat is szerezhetsz a világ másik feléből az internet segítségével.

4. Kísérletezz a művészeti ágakkal!

Nem is tudtad, hogy van tehetséged a művészetek iránt? Hát itt az alkalom, hogy felfedezd és fejleszd művészi hajlamaidat egy új hangszer kipróbálásával, vagy csak fogj meg egy ceruzát és alkoss.

5. Olvass könyveket!

Számtalan e-book és online könyvtár létezik, így még csak ki sem kell mozdulnod hozzá otthonról. Remek alkalom ez ahhoz, hogy végre ne csak a kötelező olvasmányokat vedd kézbe, hanem felfedezz új műfajokat. Akár önfejlesztő, krimi, pszichológia, romantika, vagy valamilyen szakirodalom is érdekes választás lehet.

6. Tölts időt a családdal!

A mindennapi rohanásban sokszor elfelejtünk törődni a szeretteinkkel, de itt az alkalom, hogy időt tölts velük. Ennek számtalan módja létezik: játszatok kedvenc társasjátékokkal, nézzetek közösen filmet, vagy készítsétek el együtt a napi ebédet.

7. Kezdj el otthon edzeni!

Nem feltétlenül kell konditerembe menned ahhoz, hogy fitten tartsd magad. Nincs egyébre szükséged, mint egy izolir és súlyzók. Segítséget a gyakorlatokhoz a Youtube-n is találhatsz, de mobil applikációk is vannak már erre kifejlesztve. Figyelj az egészségedre!

8. Szentelj időt magadra!

Itt az ideje a lazításnak is. Törődj magaddal, vegyél egy forró fürdőt, rakj fel egy arcmaszkot, nézd kedvenc sorozatod, filmed. Akár megtervezheted a jövődet céljaidal együtt. De ne csak a célokat határozd meg, hanem az oda vezető utat is.

9. Tartsd a kapcsolatot a barátaiddal!

Ne hanyagold el a barátaidat, a neten könnyedén dumálhattok. Beszéljétek meg mivel töltitek otthon az időt és adjatok ötleteket egymásnak. Videochat-en még közvetlenebb lehet a kapcsolat.

10. Csatlakozz a #mutimitcsinálsz kampányhoz!

Mutass példát ismerőseidnek és mondd el nekik, milyen hasznos dolgokkal töltöd mindennapjaidat. Töltsd fel ezt Facebookra egy rövid vlogban és hívd ki öt ismerősöd a #kényszer-vakáció #maradjotthon challenge-re. Adj ihletet másoknak is!

MIÉRT

Fejtörő feladványok

Alszik, vagy nem alszik?

Amikor a király alszik, minden, amit igaznak hisz, hamis. Más szóval, minden, amit a király alvás közben hisz, az hamis. Amit viszont ébren hisz, az mind igaz. Nos, múlt éjszaka, a király azt hitte, hogy ő is, és a királynő is alszik. Aludt ekkor a királynő, vagy sem?

Villanykörték

Egy villanyszerelő bekötött a pincében három lámpát, amelyeknek fenn, a lakásban van a kapcsolójuk. De sajnos elfelejtette, hogy melyiket hova kötötte. Fent van a lakásban, és csak egyszer szeretne lemenni, majd visszajönni. Hogy állapítja meg, hogy melyik lámpához melyik kapcsoló tartozik?

A kör alakú asztal

Két ember játszik egy játékot. A játék a következő: felváltva raknak egy 1 méter átmérőjű kör alakú asztalra 1 centiméter átmérőjű pénzérméket. A pénzérmék nem fedhetik egymást. Az veszít, aki nem tud rakni. Melyik játékosnak van nyerő stratégiája és mi ez a stratégia?

Menetrend

Eva New Yorkban él. Két barátnője van, az egyik Bronxban, a másik Brooklynban. Mindkettőt egyformán kedveli, annyira, hogy nem is tud dönteni. Minden délután a sorrsa bízza kérdést: metrómegállóban arra a vonatra száll, amelyik előbb jön. A hónap végén számot vet, és kiderül, hogy a bronxi barátnőjénél 24-szer volt, a másiknál csak 6-szor. A tendencia a következő hónapban is azonos, úgy hogy véletlenül szó sem lehet. Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy ugyanannyi vonat jár minkét irányban. Hogy lehet ez?

A farkas, a kecske és a káposzta

Egy parasztnak át kell vinni a folyón egy farkast, egy kecskét és egy káposztát. A csónak olyan kicsi, hogy csak ő ülhet bele és mellé csak vagy a farkas, vagy a kecske, vagy a káposzta fér el. Ha azonban a magukra hagyja a farkast a kecskével, vagy a kecskét a káposztával, akkor az egyik megeszi a másikat. Hogyan kelhetnek át a folyón mindannyian épségben?

Mérleg

Van 10 kupac, kilencben 10 grammos kis golyók, egyben 9 grammos kis golyók. Az összes golyó egyformán néz ki. Egy közönséges skálás mérleg áll rendelkezésre, ami számszerűen mutatja a ráakott súlyt. Hogy lehet egyetlen egy méréssel meghatározni, hogy melyik kupacban vannak a 9 grammos golyók?

Nagyapó reggelije

Nagyapó nem eszik meg akármit: a főtt tojást például csak akkor, ha az se több, se kevesebb, pontosan 15 percig főtt. Egy nap téged kér meg, hogy készíts neki reggelit, és te csak két időmérő eszközt találsz az egész házban: két homokórát. A nagyobbikban 11 perc alatt pereg le a homok, a kisebbikben 7 perc alatt. Mit teszel? (Nagyapó egyre türelmetlenebb!)

Egy szakasz katona

Egy szakasz katona érkezik egy folyóhoz, amin át kell kelne. A hidat lerombolták, és a folyó mély. A parancsnok egyszercsak észrevesz két fiút, akik nem messze a parttól csónakáznak. A csónak azonban kicsi, és abban vagy csak egy katona, vagy csak a két fiú tud átkelni, többen nem férnek bele. Végül az összes katona átkelt a folyón ezzel az egy csónakkal. Hogyan?

Megoldás a következő oldalon!

Megoldások

Alszik, vagy nem alszik?: Ha a király ébren lett volna, nem hihette volna hamisan azt, hogy mindketten alszanak. Tehát a király aludt. És mivel nem igaz az, hogy mindketten aludtak, ezért biztos, hogy a királynő ébren volt.

Villanykörték: Felkapcsol egyet, így hagyja néhány percig, majd lekapcsolja. Felkapcsol egy másikat majd lemegy. Lenn ég egy, a maradék kettőből pedig az égett amelyik meleg.

A kör alakú asztal

A kezdőnek van nyerő stratégiája, mégpedig az, hogy először pontosan az asztal közepére helyez egy érmét, majd mindig az előző érme helyét középpontosan tükrözi az asztal közepére, mint középpontra, és arra a helyre rak.

Menetrend:

Például úgy lehetséges, hogy Bronx felé óra:24-kor és óra:48-kor indulnak vonatok, míg Brooklyn irányába óra:00-kor és óra:30-kor. Így ha véletlenszerűen érkezik az állomásra, akkor 24 a 6-hoz az esélye, hogy Bronx felé megy.

A farkas, a kecske és a káposzta: Világos, hogy a kecskével kell kezdeni. A paraszt átvizsi a kecskét, azután visszatér, fogja a farkast, átvizsi a túlpartra, otthagyja, majd visszahozza a kecskét az innenső partra. Itthagyja a kecskét és átvizsi a farkashoz a káposztát. Végül visszatér a kecskéért, és őt is átvizsi a túlpartra.

Mérleg: Fontos, hogy minden kupacban sok kis golyó van. Az első kupacból egy, a másodikból kettő, stb a tizedikből tíz golyót veszünk ki, és ezeket egyszerre rakjuk fel a mérlegre. Így amennyivel kevesebb grammot mutat a mérleg, mint (1+2+...+10)-szer 10 = 550, annyiadik kupacban vannak a 9 grammos golyók.

Nagyapó reggelije: Csak úgy kezdheted, hogy megfordítod mindkét homokórát. Mert ha csak az egyiket fordítod meg, akkor azután, hogy lepergett benne a homok, visszakerülsz a kezdhelyzetbe.

Két egyszerű megoldás létezik:

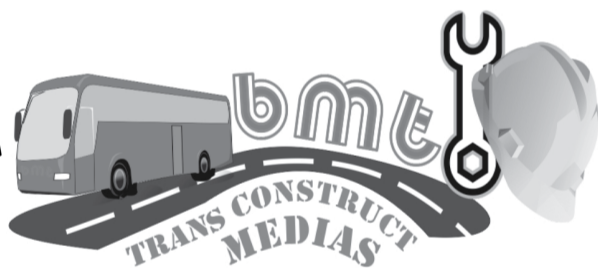
1. Megfordítod tehát mindkét homokórát, és akkor teszed fel a tojást, amikor a kisebbikben (7 perces) leperreg a homok. Hagyd a homokot leperegni a nagyobbikban is (ez 4 perc), és fordítsd meg, majd hagyd újra leperegni benne a homokot. Mire ez megtörténik, a tojás éppen 15 percet főtt.

2. A homokórák megfordításával egy időben tedd fel föni a tojást. 7 perc múlva a kisebbiket megfordítod, ekkor a nagyobbikban 4 percre való homok van még. Amikor e 4 perc elteltével a homok a nagyobbikban is leperreg, akkor a 7 perces tetejében 3 percnyi homok van, de ami még fontosabb: 4 percnyi hullt le az aljába. Megkönnyebbült sóhajjal megfordítod tehát a 7 perceset, és megvárod, amíg abban is leperreg a homok (4 percnyi), s nyomban feltálad nagyapónak a reggelit. Ez a megoldás ráadásul pontosan 15 percik tart, és ennél gyorsabban nem készülhetsz el a reggelivel.

Egy szakasz katona: A gyerekek átkeltek a folyón. Az egyik fiú ottmaradt, másikkal pedig visszajött a katonához, és kiszállt. Ezután beszállt egy katona és átkelt a túlpartra. Az a fiú, aki ottmaradt a másik parton, visszahozta a csónakot a katonához, ahol beültette társát, és ketten átteveztek a túlpartra. Ott társa kiszállt, és ő újra visszahozta a csónakot a katonához, amin újabb katona tudott átkelni a túlpartra. Ezt mindaddig ismételték, amíg minden katona át nem kelt.

Támogatók - Partnerek

MEDGYES
Szebeni út, 174 A szám
Tel. 0269 838 241

NAGYSZEBEN ÉS VIDÉKE

KÖZÉLETI KULTURÁLIS LAP

Megjelenését támogatja a COMMUNITAS Alapítvány Alapítva 1902-ben, Nagyszebenben

BRUTĂRIA **Eldi** PÉKSÉG

CONSILIUL JUDEȚEAN SIBIU BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ ASTRA SIBIU

St. George Barju, nr. 5-7
550178 Sibiu - România
CJ - 400917
Tel.: +40 269 210 551
Fax: +40 269 215 775
http://www.bjstrasibiu.ro
bjstrasibiu@gmail.com

100 ROMANIA 1918-2018

Birou Logistica MEDIAS: str. A. Vlaicu nr.106, 0744-588936,
Tel&Fax 0269-448049 Centru Tehnic SIBIU
str. St. cel Mare nr.102A, 0744-588369, Tel&Fax 0269-235549
web site: www.techservice.ro, e-mail: medias@techservice.ro

ISO 9001
SCER
Certified quality system

ADEZIVI, ETANSANTI,
RULMENȚI, CURELE, SCULE
ECHIPAMENTE SI
CONSUMABILE
INDUSTRIALE

TECH SERVICE

IINA FAG

rulmenți, șuruburi, simeringuri, curele

HERASIB
YOUR SUPPLIER

RO - 551041 Mediaș
Str: Aurel Vlaicu nr. 104
Tel./Fax: 0269-842069
Mobil: 0740-063.748, 0752-294637
e-mail: vanzari@heraindustrial.ro

audio expert *Sună bine!*
www.audioexpert.ro

audiologie
protezare auditivă
service aparate auditive
consultații ORL, logopedie

RO - 551026, Mediaș
Str. I. Ghe. Duca, nr. 32, et. 1
Telefon/Fax: 0269-834.422
Mobil: 0740-063.748
E-mail: info@audioexpert.ro

APROV Raktár- és építő-
anyagok szaküzlet

APROV

Anyagok építkezéshez
(és belső munkálatokhoz)

Kohászati termékek
(cső, tábla, profil, drót)

Anyagok hő- és
elektromos berendezésekhez

Mezőgazdasági eszközök
és vegyi műtrágyák

**Építészeti
megoldások!**

Virgil Mădăraș nr. 4, Bănyoșii (Carte Căminului) Secuș, nr. 161 Mădăraș
+4 0749 847242 / 0361-67-0000 / 0749-849637

COVID-19 TÁJÉKOZTATÓ

12 PONT A COVID19 ELLEN

Maradj otthon!

Moss rendszeresen és alaposan kezet!

Ne érintsd meg az arcodat!

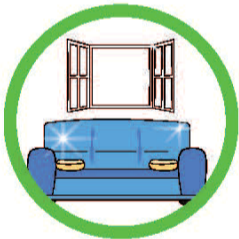
Papírzsebkendőbe köhögj, tüsszögj, használat után dobd a kukába!

Tartsd tisztán a WC-t és a mosdót!

Legyenek saját evőeszközeid, amiket használat után azonnal mosogass el!

Tartsd tisztán a lakásod!

Szellőztess rendszeresen!

Mozogj rendszeresen!

Étkezz változatosan, egyél sok zöldséget, gyümölcsöt!

Ha beteg vagy, hívd fel a háziorvosodat telefonon!

Tájékozódj hiteles forrásból!

A SZERKESZTŐSÉG

Nagy-Küküllő

Felelős szerkesztő:
Balázs Botond

Főmunkatársak:

Balázs Noémi, Olteán Ildikó,
Soldorfean Zsuzsa, Kiss Noémi,
Palea Kinga, Kémeri Attila, Töttösi
Gergő, Fazekas Attila

Technikai szerkesztés:
Töttösi Gergő

Korrektúra:
Töttösi Gergő

Lap-arculat imázs:
Bukur Tamás

**Megjelenik havonta a
Medgyesi MADISZ gondozásában.**

A lap elektronikus formában is olvasható a www.medgyes.ro honlapon.

Postacím:

Szeben megye, Medgyes, I.C. Brătianu út, 32-es szám, i.sz. 551003

E-mail:

madisz@medgyes.ro

Nyomdai kivitelezés:

S.C.GARAMOND TIPOGRAFIE S.R.L.

ISSN - 2277 0115

Példányszám: 2000, Tiraj: 2000